

KSE en KSB structuur

Functie en belang

Mensen willen niet alleen leren, zij willen zich vaak ook kwalificeren. Een kwalificatie behalen betekent dat men er aantoonbaar blijk van heeft gegeven over specifieke kennis, houdingen en vaardigheden te beschikken die toelating tot een bepaald opleidingstraject, een beroep of een functie mogelijk maken. Laagopgeleiden die onderwijs of opleidingen volgen doen dit vaak buiten het reguliere onderwijs, bijvoorbeeld in bedrijven, brancheopleidingen, inrichtingen of bij sociale diensten. Het is daarbij van belang duidelijk te maken hoe de IVIO-examens zich verhouden tot de KSE of KSB. Deelnemers hechten daar waarde aan. Het biedt hen de mogelijkheid te bepalen of en waar zij in kunnen stappen in één van beide kwalificatiestructuren.

Kwalificatiestructuur

Een kwalificatiestructuur is het geheel van begin- en eindtermen dat door de overheid is vastgesteld voor een bepaald stelsel van onderwijs en opleidingen. De bedoeling ervan is meervoudig: een kwalificatiestructuur maakt het mogelijk herkenbare en herhaalbare resultaten te meten, goede afstemming en doorstroom te realiseren en standaarden te creëren ten behoeve van de 'afnemers' van opgeleiden. Het IVIO-Examenbureau werkt met de Kwalificatiestructuur Educatie (KSE) en de Kwalificatiestructuur Beroepsonderwijs (KSB). Deze zijn onderdeel van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB 1996) en sluiten aan bij de indeling in opleidingsniveaus die voor heel Europa geldt.

Kwalificatiestructuur Educatie

Opleidingen in het kader van de KSE zijn gericht op de doelgerichte, systematische ontplooiing van volwassenen op het terrein van hun maatschappelijk functioneren. De structuur waarbinnen wordt getoetst, heeft zes competentieniveaus. Hieronder worden deze niveaus kort beschreven.

KSE 1 Nederlands KSE 1 Rekenen/wiskunde KSE 1 Engels	-/1F/A1 -/1F A1	Redzaamheid	Competenties op dit niveau hebben betrekking op verschillende elementaire vaardigheden voor algemeen maatschappelijk functioneren. Ze zijn vooral zinvol voor mensen die weinig profijt hebben gehad van jeugdonderwijs of bij wie de elementaire vaardigheden zijn weggezaakt. Ontwikkeling op dit niveau is ook van belang voor mensen die het Nederlands niet voldoende beheersen, ongeacht hun verdere kennis en vaardigheidsniveau.
KSE 2 Nederlands KSE 2 Rekenen/wiskunde KSE 2 Engels	1F/2F/A2 1F/2F A1	Drempelniveau	Competenties op dit niveau stellen iemand in staat de assistent-opleiding in het secundair beroepsonderwijs (KSB 1), functietrainingen van een laag niveau op de werkplek en daarmee vergelijkbare leertrajecten van organisaties voor arbeidsvoorziening te volgen.
KSE 3 Nederlands KSE 3 Rekenen/wiskunde KSE 3 Engels	2F/B1 2F A2	Basisniveau	KSE 3 is min of meer vergelijkbaar met de basisvorming in het VMBO. Beheersing op KSE 3 biedt toegang tot basisberoepsopleidingen (KSB 2) BOL en BBL in het secundair beroepsonderwijs.
KSE 4 Nederlands KSE 4 Rekenen/wiskunde KSE 4 Engels	2F/3F/B2 2F/2S B1	Startniveau 1	De competenties van KSE 4 liggen op het VMBO-TL-niveau. Dit niveau geeft toegang tot de middenkader- en vakopleiding in het secundair beroepsonderwijs (KSB3).

Het IVIO-Examenbureau richt haar examens op niveau 1 t/m 4 van de Kwalificatiestructuur Educatie.

Kwalificatiestructuur Beroepsonderwijs

Deelnemers aan het beroepsonderwijs stromen in de nieuwe situatie uit op vier kwalificatieniveaus. Aan elk niveau is een nieuwe opleiding verbonden. De beroepsopleidende leerweg lijkt sterk op het voltijdse middelbaar beroepsonderwijs.

De beroepsbegeleidende leerweg is vergelijkbaar met het leerlingwezen. Hieronder worden de vier niveaus kort beschreven.

KSB 1	Assistent-opleiding	Vergeleken met de basisberoepsbeoefenaar zal de assistent minder gecompliceerde werkzaamheden uitvoeren, die meestal een lagere snelheid van handelen en denken vragen.
KSB 2	Basisberoepsopleiding	Het gaat daarbij om het beschikken over vaardigheden, die nodig zijn voor het uitvoeren van enigszins gecompliceerde routines en standaardprocedures. De verantwoordelijkheid beperkt zich daarbij tot het eigen takenpakket.
KSB 3	Vakopleiding	Op niveau drie (vakfunctionaris) houdt de afgestudeerde zich niet alleen meer bezig met de uitvoering van het eigen takenpakket. De vakfunctionaris moet zich kunnen verantwoorden tegenover collega's en controleert en begeleidt het toepassen van standaardprocedures door anderen. Ook het bedenken van procedures als het gaat om werkvoorbereiding en beheer zal tot zijn of haar vaardigheden behoren.
KSB 4	Middenkaderopleiding of Specialistenopleiding	Niveau vier is gesplitst in de middenkaderopleiding die opleidt tot volledig zelfstandige uitvoering van werkzaamheden met brede inzetbaarheid en de specialistenopleidingen die opleidt voor volledig zelfstandig uitvoeren van werkzaamheden met een brede inzetbaarheid, dan wel met specialisatie.

Het IVIO-Examenbureau richt haar examens op niveau 1 van de Kwalificatiestructuur Beroepsonderwijs.

In de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) staat het onderstaande doorstroomschema tussen KSE en KSB.

